

Stand van zaken (implementatie) Wet verplichte ggz – januari 2019

De Wet verplichte ggz (Wvvggz) is begin 2018 door de Eerste Kamer aangenomen en treedt op 1 januari 2020 in werking. Het ministerie van VWS werkt samen met het ministerie van Justitie en Veiligheid en partijen uit het veld aan de implementatie van de wet. GGZ Nederland is hier, naast onder meer het Openbaar Ministerie, gemeenten, Stichting PVP, en de politie ook bij betrokken. Hier volgt een overzicht - op hoofdlijnen - van de stand van zaken (rond de implementatie) van de Wet verplichte ggz.

Lagere regelgeving bij de wet

GGZ Nederland heeft in februari 2018 - met input van haar leden - gereageerd op [de internetconsultatie](#) van de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) die bij de wet hoort. Op 25 mei 2018 heeft er vervolgens nog een informele expertsessie rondom deze AMvB plaats gevonden.

Minister De Jonge (VWS) heeft op 13 juli 2018 [het Ontwerp Besluit verplichte ggz](#) aan de Eerste en Tweede Kamer gezonden.

GGZ Nederland heeft naar aanleiding van dit Ontwerp Besluit - met input van leden van de werkgroep Querido 3

- [een brief](#) opgesteld en verzonden naar de Tweede Kamer.

De Kamer had tot 2 oktober 2018 de tijd om eventuele wensen en bedenkingen omtrent het Ontwerp Besluit kenbaar te maken. Een aantal politieke partijen heeft vragen gesteld. Daar was GGZ Nederland blij mee. Deze vragen zijn onlangs door de Minister [beantwoord](#). De politieke partijen beoordelen aan de hand van de beantwoording van de vragen of ze nog meer vragen hebben of dat de antwoorden voldoende zijn. In het laatste geval gaan ze over tot stemming en wordt het Besluit vastgesteld.

Ook wordt er door VWS gewerkt aan een Ministeriële regeling (over o.a. 'zorgverantwoordelijke' en registratieverplichtingen).

Aanpassingswet

Daarnaast komt er een Aanpassingswet Wet verplichte ggz en Wet zorg en dwang. De minister van VWS heeft uitvoerig gesproken met het veld over de (wetsvoorstellen) Wet zorg en dwang psychogeriatrische en verstandelijk gehandicapte cliënten (Wzd), de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) en de Wet forensische zorg (Wfz). Voor de goede werking en uitvoerbaarheid van het nieuwe stelsel is het noodzakelijk om de Wzd en de Wvvggz op enkele punten aan te passen. Dat wil de minister met voornoemde Aanpassingswet regelen.

De aanpassingen zien op drie punten. Twee punten gaan over de Wzd en één punt over de Wvvggz. Dit laatstgenoemde punt gaat om een 'reparatie' (invoeging) van een wetsartikel (dat in eerdere aanpassingen per ongeluk verdwenen is).

De aanpassing zorgt ervoor dat het OM haar bijzondere bevoegdheden om te kunnen zorgen voor een snelle en effectieve opsporing van personen die zich hebben onttrokken aan de tenuitvoerlegging van een opgelegde zorgmachtiging of crisismaatregel en ten aanzien van wie het ernstige vermoeden bestaat dat zij in levensgevaar verkeren of een ernstig delict zullen plegen, terug krijgt. Het is immers noodzakelijk dat deze personen op de kortst mogelijke termijn worden opgespoord, zodat de verplichte zorg alsnog uitgevoerd kan worden. Door middel van de Aanpassingswet wordt dit artikel weer ingevoegd in de Wvvggz (artikel 13:3a (nieuw)).

Integrale Memorie van Toelichting

De Minister van VWS heeft in januari 2018 toegezegd dat hij voor een integrale en zelfstandig leesbare toelichting op de Wet verplichte ggz zou zorgen.

[Hier](#) vindt u deze 'informele' toelichting die u kan ondersteunen bij de implementatie van de wet.

GGZ Nederland zorgt in 2019 voor voorlichting over de nieuwe wet.

Ketenprogramma Wet verplichte ggz en Bestuurlijk Ketenberaad

In 2017 zijn de ministeries VWS en J&V binnen het landelijke Ketenprogramma Wet verplichte ggz en Bestuurlijk Ketenberaad het Project Keteninformatievoorziening (het Keten IV-programma) - bestaande uit deelprojecten - gestart. Met dit programma willen ze de uitwisseling van gegevens en/of informatie tussen de ketenpartners vorm geven. Voor de informatiestroom naar gemeenten, in het kader van de crisismaatregel, wordt de dienstverlening van de firma Khonraad in BOPZ Online aangepast aan de Wvvgz. Voor de uitwisseling met het Openbaar Ministerie wordt gestreefd naar berichtenuitwisseling via VECOZO. Voor beide oplossingen wordt ook een fallback scenario uitgewerkt met beveiligde mail. Met VWS en zorgverzekeraars vinden gesprekken plaats over de financiering van de oplossing via VECOZO.

Daarnaast loopt binnen het Ketenprogramma het Project Ketenimplementatie en -communicatie. Het doel van dit project is o.a. te bevorderen dat alle ketenpartners inzichtelijk hebben voor welke implementatieactiviteiten zij afhankelijk zijn van elkaar en daarvoor de samenwerking te organiseren, zodat de implementatie van de Wvvgz in de keten tijdig gereed is.

Voor meer informatie hierover zie ook [GGZ Connect](#).

GGZ Nederland neemt deel aan de diverse gremia van het Ketenprogramma, waaronder de Bestuurlijke Ketenraad (BKR) en het (daarop voorbereidend) Landelijk Ketenoverleg (LKO).

Activiteitenoverzicht

In juni 2018 hebben we u geïnformeerd over [de activiteiten](#) die gepland staan en de producten die ontwikkeld, of nog in ontwikkeling, zijn. Tevens trof u daarbij aan een checklist voor implementatie in de individuele ggz instelling aan.

Hieronder treft u een overzicht van (de actuele stand van zaken van) de activiteiten:

- Standaardbrieven en modellen (bijlage 2 van de notitie over de activiteiten). De werkgroep Querido 1/2 heeft informatieproducten ontwikkeld, die aan het landelijk ketenprogramma zijn aangeboden voor de verdere ontwikkeling van de informatiestandaarden. (Zie verder: 'Informatieproducten'.)
- Querido 4 heeft in het verleden een analyse gemaakt over de nieuwe wet ten opzichte van andere wetten en deze is destijds ook besproken met VWS.
- De werkgroep Querido 6 en de NVvP hebben een [advies over de positionering van de geneesheer-directeur ten opzichte van de Raad van Bestuur en Raad van Toezicht](#) opgesteld (artikel 2:3 Wvvgz).
- De werkgroep Querido 7 heeft in opdracht van de Stuurgroep Querido 7 een concepttekst gemaakt voor een handleiding over de inrichting van het in de Wet verplichte ggz verplicht gestelde regio-overleg.
- Vanuit het Ketenprogramma wordt aandacht besteedt aan het opstarten van de [regiooverleggen](#) (artikel 8:31 Wvvgz). In 2019 zal het Ketenprogramma oefensessies per regio faciliteren. U wordt daarover vanuit het Ketenprogramma nader geïnformeerd.

- De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft een concept handreiking 'verkennend onderzoek' geschreven. Deze is voorgelegd aan ketenpartners. GGZ Nederland heeft ook input hiervoor geleverd. De handreiking moet nog vastgesteld worden.
- Nieuwe (Querido)werkgroepen ontwikkelen een model voor huisregels (artikel 8:15 Wvvgz), een model klachtenreglement (hoofdstuk 10 Wvvgz) en een format beleidsplan verplichte zorg (artikel 2:2 Wvvgz). De werkgroepleden zijn geworven via [een oproep](#) op ggz connect.
- Vanuit het Keten IV-programma is een project gestart dat de implementatie van de informatievoorziening ondersteunt. Het programma stelt berichteninhoud en bijbehorende gegevensstandaarden op. Er wordt daarbij ook gebruik gemaakt van de producten van de Querido-werkgroepen.
- GGZ Nederland is in overleg met de ministeries, Zorgverzekeraars Nederland, NZa, Zorginstituut Nederland (ZiN), NVvP en VNG over de aanpassingen die nodig zijn in de bekostiging. Vanuit lidorganisaties is een groep samengesteld die hierover meedenkt en GGZ Nederland van input voorziet. (Zie ook: 'Bekostiging Wvvgz'.)
- De belangenbehartiging door GGZ Nederland ten behoeve van de lagere regelgeving wordt voortgezet.
- In afstemming met het Ministerie van VWS wordt gewerkt aan een plan van aanpak voor de doorontwikkeling van de Argus dataset. Het doel is om te komen tot nieuwe definities, en een passende registratie en analyse die meerdere doelen dient: kwaliteitsmanagement (door leren en verbeteren), toezicht door IGJ en verantwoording naar de Kamer. De ontwikkeling zal plaatsvinden in nauwe samenwerking met experts uit het veld.
- GGZ Nederland, de IGJ en het ministerie van VWS maken een aanpak voor het voldoen aan artikel 8:24 en artikel 8:25 Wvvgz (informatie zorgaanbieders digitaal beschikbaar voor de IGJ, rapportages zorgaanbieders aan IGJ).
- GGZ Nederland voert overleg met het ministerie van VWS over de registratie van zorgaanbieders die verplichte zorg aanbieden (artikel 1:2 Wvvgz).
- In relatie tot het convenant met de politie wordt verkend of aanvullende afspraken nodig zijn.
- Wij brengen leden via GGZ Connect en bijeenkomsten met elkaar in contact om vraagstukken en oplossingen daarvoor uit te wisselen.
- GGZ Nederland zorgt voor informatiebijeenkomsten over de nieuwe wet.

NB. Op [GGZ Connect](#) staat een verslag van de eerste algemene informatiebijeenkomst die GGZ Nederland op vrijdag 8 juni 2018 over de Wvvgz organiseerde. De presentaties die tijdens de bijeenkomst op 8 juni werden getoond (ook van het Ministerie van VWS), zijn ook onderaan dat bericht te vinden.

Wie doet wat binnen GGZ Nederland

Binnen GGZ Nederland zijn diverse medewerkers betrokken en actief binnen het 'dossier Wvvgz':

- Beleidsadviseur Jaap Schrieke (informatie-uitwisseling in de keten, tevens contactpersoon voor het landelijk Ketenbureau en deelnemer LKO)
JSchrieke@ggznederland.nl
- Beleidsadviseur Marloes van Es (bekostiging)
MvEs@ggznederland.nl
- Communicatieadviseur Jessica Winkelhorst
jwinkelhorst@ggznederland.nl
- Adviseur Public Affairs Joanne Hogervorst
JHogervorst@ggznederland.nl
- Juridisch adviseurs Maud Stevens en Carolien Bakker.
Juridische vragen kunt u mailen naar: zorgenrecht@ggznederland.nl.

De verwachting is dat er per 1 februari 2019 een projectleider implementatie Wvvgz bij GGZ Nederland start.

werkgroepen

Vanuit het ketenprogramma en vanuit GGZ Nederland en ketenorganisaties zijn en worden een aantal werkgroepen actief. Het gaat om de volgende werkgroepen:

- Landelijke werkgroep meldpunt/(handreiking) verkennend onderzoek gemeenten (VNG is trekker);
- Landelijke werkgroep Handreiking ambulante gedwongen zorg (NVvP is trekker);
- Landelijke werkgroep Informatie voor de politiemans op straat (JenV is trekker);
- Landelijke werkgroep Handreiking crisismaatregel, inclusief werkzaamheden in de nachtelijke uren (VNG is trekker);
- Werkgroep format beleidsplan GGZ-instelling (GGZ Nederland);
- Werkgroep handreiking klachten Wvvgz (GGZ Nederland);
- Werkgroep model huisregels (GGZ Nederland);
- Landelijke werkgroep samenloop Wvvgz/Wzd/Wfz/Jeugdwet (VWS is trekker);
- Werkgroep Overgangsrecht (OM is trekker);
- Werkgroep 'Eigen plan van aanpak betrokkene' (MIND is trekker);
- Experttraad Wvvgz (georganiseerd door Stichting PVP);
- Landelijke werkgroep communicatie.

GGZ Nederland en haar leden nemen al deel (of zullen gaan deelnemen) aan de meeste werkgroepen. Naar aanleiding van [de oproep](#) voor extra mankracht voor de implementatie van de Wvvgz die GGZ Nederland enige tijd geleden heeft gedaan, hebben meerdere leden zich gemeld. Daar zijn we heel blij mee en we hebben met hen contact opgenomen.

We verwachten dat er in 2019 nog diverse werkgroepen gaan lopen en zullen dan weer een beroep doen op onze leden voor ondersteuning.

Informatieproducten

Werkgroepen van verschillende ketenpartijen hebben informatieproducten opgesteld, die de organisaties ondersteunen bij de uitvoering van de Wvvggz. Deze producten zijn tot stand gekomen in een reeks workshops, die tussen maart en november 2018 zijn georganiseerd, en waar betrokken professionals uit het veld bij betrokken zijn geweest. Ook medewerkers en leden van GGZ Nederland hebben hieraan meegewerkt.

De eerste set informatieproducten is inmiddels door het IV-Ketenprogramma Wvvggz opgeleverd. De set vindt u [hier](#).

Let op: de gemaakte producten zijn conceptversies. Deze producten zullen in 2019 en onder regie van het ketenprogramma Wvvggz nog worden aangepast. Zodra een nieuwe versie beschikbaar komt, wordt de vorige versie door de nieuwe versie op voornoemde website vervangen.

Informatieuitwisseling in de keten

De informatieproducten worden ook gebruikt om de informatieuitwisseling in de keten vorm te geven. De ict-leveranciers die de Wvvggz gaan implementeren worden in januari 2019 uitgenodigd voor een voorlichtingsbijeenkomst. Vanuit de ggz worden daarvoor in ieder geval de leveranciers uitgenodigd van de instellingen die nu 'een BOPZ aanmerking' hebben. Er wordt - zoals hiervoor reeds aangegeven - door GGZ Nederland met VWS gesproken over financiële ondersteuning voor de realisatie van Keten-IV. Deze ondersteuning is nodig om te komen tot het gewenste gestructureerde berichtenverkeer.

Processchema's

Vanuit het Landelijke Programma, dat de keteninformatisering inricht, zijn [processchema's](#) opgesteld die we ter ondersteuning van de lokale implementatie verspreiden.

Bekostiging Wvvggz

Voor de bekostiging van de Wvvggz lopen twee sporen:

1. Met een aantal leden van GGZ Nederland is op 21 november 2018 een aanzet gemaakt over de vormen van bekostiging van:
 - activiteiten die op individueel patiëntniveau te herleiden zijn: activiteiten die voortvloeien uit de crisismaatregel en de zorgmachtiging.
 - al het andere dat ook moet gebeuren, maar niet op individueel patiëntniveau te herleiden is.

De uitkomsten van dat overleg vormen de inbreng voor het overleg met VWS (over de financiering) en met de NZa (voor het onderdeel bekostiging van de tot het individu herleidbare verplichte zorg, als die zorg vanuit de zorgwetten bekostigd gaat worden).

2. GGZ Nederland is in overleg met de ministeries, Zorgverzekeraars Nederland, NZa, Zorginstituut Nederland (ZiN), NVvP en VNG over randvoorwaarden die geregeld moeten zijn in de financiering en bekostiging. Het resultaat uit onderdeel 1 (zie hiervoor) brengen we in in dat overleg.

Tot slot:

Op GGZ Connect plaatsen we informatie over de (voortgang van de) implementatie Wvvggz. We verwachten dat ook het ministerie relevante info op haar website blijft plaatsen. GGZ Nederland raadt de leden aan de berichtgeving goed in de gaten te houden, zodat organisaties daarop tijdig kunnen inspelen.